

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı		Gelişme ve Az Gelişmişlik Sosyolojisi							
Ders Kodu		SOS328		Ders Düzeyi		Lisans			
AKTS Kredi	4	İş Yüğü	101 (Saat)	Teori	2	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı		Tarihsel ve toplumsal bir sorun olan Gelişme ya da kalkınmaya dönük ilgi yirminci yüzyılda yoğunlaşmıştır. Bu çerçevede gelişmenin ya da gelişmiş bir ülke olmanın ölçütleri ortaya konmuştur. Bu dersteki temel amaç, aslında gelişmiş ülkelerin perspektifiyle oluşturulmuş gelişmişlik ya da azgelişmişlik ölçütlerinin eleştirel açıdan değerlendirilmesidir. Gelişmiş olmanın temel şartı kabul edilen ve azgelişmiş olarak nitelendirilen ülkeler için de model oluşturan kapitalistleşme ve modernleşme süreçlerinin gelişme kavramıyla bağlantısı ele alınacaktır. 21. yüzyıla girerken gelişmeye dönük ilginin küreselleşme süreciyle birlikte niçin hız kestiği, daha önceki dönemde büyük önem taşıyan azgelişmiş ülkelerin kalkınma sorununun nasıl küresel ekonomiyle bütünleşme sorununa dönüştüğü incelenecektir.							
Özet İçeriği		Gelişme İktisadı, Gelişme Sosyolojisi, Evrimci gelişme teorisi, Modernleşmecî gelişme teorisi: kapitalizm ve modernlik, ilerleme ve disiplin, disiplinli toplum ve gelişmenin mitleştirilmesi. Neo-liberal/Küresel gelişme teorisi. Gelişme Yazını ve Perspektifine yönelik eleştiriler: Bağımlılık Okulu, Marksist Gelişme perspektifi ve azgelişmişlik eleştirisi. Azgelişmişlik ve toplumsal boyutları. Yeni Gelişme Anlayışları: Ekolojik gelişme ve sürdürülebilir kalkınma, insan hakları ve demokratik gelişme, kadın özgürleşmesi ve gelişme.							
Staj Durum		Yok							
Öğretim Yöntemleri		Anlatım (Takrir), Tartışma, Örnek Olay							
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)									

Ders Koşulları

AKTS Kredi Koşulu	75
-------------------	----

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	60

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	Ercan, F. (1996) Modernizm Kapitalizm ve Azgelişmişlik, Sarmal Yayınevi, İstanbul.
2	De Rivo, O. (2003), Kalkınma Efsanesi, Çev. Ömer Karakurt, Çitlembik Yayınları, İstanbul.
3	Cirhinlioğlu, Z. (..) Azgelişmişliğin Toplumsal Boyutu, İmge Kitabevi Yayınları, İstanbul.
4	Başkaya, F. (2004) Azgelişmişliğin Sürekliliği, Özgür Üniversite Yayınları, İstanbul.
5	Başkaya, F. (2004) Kalkınma İktisadının Yükselişi ve Düşüşü, Özgür Üniversite Yayınları, İstanbul.
6	Ercan F. (2006) Kapitalizm Küreselleşme Azgelişmişlik, Dipnot Yayınları, İstanbul.
7	Erbaş, H. (1999) 'Gelişme Yazını ve Geleceği', Doğu-Batı Düşünce Dergisi, Sayı:8.
8	Ercan, F.(1998) Toplamlar ve Ekonomiler, Bağlam Yayınları, İstanbul.
9	Türkay, Mehmet (2009), Sermaye Birikimi, Kalkınma, Azgelişmişlik, SAV Yayınları, İstanbul.
10	Gülalp, H.(1987) Gelişme Stratejileri ve Gelişme İdeolojileri, Yurt Yayınları, Ankara.

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Gelişme-Kalkınma Ekonomisi Nedir? Alanı, İçeriği, hakim olduğu dönem ve dönemin sosyo-ekonomik koşulları, Gelişme Sosyolojisi
2	Teorik	Evrimci gelişme teorisi
3	Teorik	Modernleşme Kuramı ve Modernleşmecî (doğrusal) gelişme teorisi
4	Teorik	Kapitalizm ve modernlik
5	Teorik	İlerleme ve disiplin
6	Teorik	Disiplinli toplum ve gelişmenin mitleştirilmesi.
7	Teorik	Gelişme Yazını ve Perspektifine yönelik eleştiriler
8	Ara Sınav (Vize)	Ara Sınav
9	Teorik	Bağımlılık Okulu
10	Teorik	Marksist Gelişme perspektifi ve azgelişmişlik eleştirisi

11	Teorik	Az gelişmişlik ve toplumsal boyutları
12	Teorik	Neo-liberal, Küresel Gelişme teorisi
13	Teorik	Yeni Gelişme Anlayışları: Ekolojik gelişme ve sürdürülebilir kalkınma
14	Teorik	İnsan hakları ve demokratik gelişme
15	Teorik	Kadının özgürleşmesi bağlamında gelişme
16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Final Sınavı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	2	2	56
Okuma	8	0	2	16
Ara Sınav	1	10	2	12
Dönem Sonu Sınavı	1	15	2	17
Toplam İş Yükü (Saat)				101
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				4

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Gelişme ve Kalkınma kavram ve süreçleri hakkında bilgilenir,
2	Modernleşme süreci ve kalkınma ekonomisi konularında bilgi sahibi olur.
3	Günümüz Neo-liberal ve küresel gelişme anlayışıyla ilgili bilgi sahibi olur.
4	Modernleşme süreci ve kalkınma ekonomisi konularında bilgi sahibi olur.
5	Bağımlılık okulunun fikirlerini kavrar
6	Günümüz Neo-liberal ve küresel gelişme anlayışıyla ilgili bilgi sahibi olur.

Program Çıktıları (Sosyoloji Programı)

1	Öğrenciler sosyolojinin araştırma konu ve alt alanlarını öğrenerek sosyolojik bakış açısı edinirler.
2	Öğrenciler temel sosyolojik kavram ve yaklaşımları değerlendirerek toplumsal olay ve olguları yorumlarken güncel sosyolojik kuram ve yaklaşımlardan yararlanabilme becerisine sahip olurlar.
3	Öğrenciler sosyolojik araştırma sürecini planlayabilme, yürütebilme ve raporlaştırabilme becerisine sahip olurlar.
4	Öğrenciler bilimsel etik kurallarını içselleştirip sosyolojik araştırmalarda ve iş hayatında uygulayabilme yetisi kazanırlar.
5	Öğrenciler toplumu, toplumsal yapı ve kurumların işleyişini ve dönüşümünü, insanı ve toplumsal eylemi sosyolojik bakış açısıyla kavrayabilme ve yorumlayabilme becerisi kazanırlar.
6	Öğrenciler sosyolojideki güncel gelişmeler çerçevesinde mesleki yeniliklere açık hale gelirler.
7	Öğrenciler alanla ilgili sorumluluklarının bilinciyle bağımsız ve ekip çalışması yapabilme, çalışma esnasında ortaya çıkabilecek problemlere çözümler üretebilme becerisi kazanırlar.
8	Öğrenciler sosyoloji alanının gerektirdiği temel istatistik ve analiz bilgisine sahip olurlar.
9	Öğrenciler disiplinler arası perspektiften bakabilme ve sosyolojik bakış açısını disiplinler arası perspektife aktarabilme becerisi kazanırlar.
10	Öğrenciler sosyolojik bakış açısı temelinde yansıtıcı, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerisi edinirler.
11	Öğrenciler evrensel değerlere (insan hakları, doğa ve canlılara duyarlılık) karşı duyarlı hale gelirler.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3
PÇ1	4	4	4
PÇ2	4	4	4
PÇ3	4	5	4
PÇ4	4	4	4
PÇ5	4	4	4
PÇ6	3	3	3
PÇ7	4	5	4
PÇ8	4	4	4
PÇ9	4	4	4
PÇ10	5	5	5
PÇ11	4	4	4

